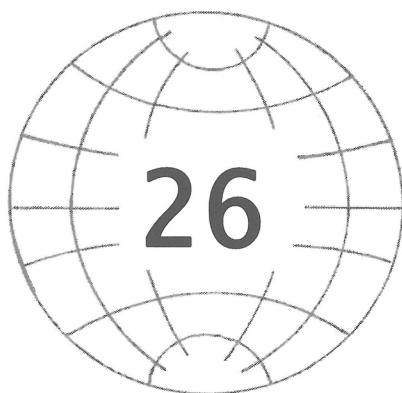

**INSTITUTUM GEOGRAPHIÆ
UNIVERSITATIS DEBRECENIENSIS**

STUDIA GEOGRAPHICA

**Debreceni Egyetemi Kiadó
Debrecen University Press
2010**

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
1.1. A témaválasztás indoklása	1
1.2. Kitűzött célok, megoldandó feladatok	1
1.3. A disszertáció tagolása, szerkezeti felépítése	2
1.4. A kutatás során alkalmazott módszerek	3
2. A térszerkezet tagolódásának meghatározó tényezői	5
2.1. A centrum-periféria dichotómia	5
2.1.1. A centrum-periféria viszonyrendszer fogalmi meghatározása	5
2.1.2. Centrum-periféria elméletek a külföldi és hazai szakirodalomban	6
2.2. A határ térszerkezetet befolyásoló hatása	12
2.2.1. A határmenti térség területi lehatárolása	12
2.2.2. A határ területi fejlődésre gyakorolt hatása	13
2.2.3. A határ és a területi egyenlőtlenségek kapcsolata	16
2.3. A regionális fejlődés és a területi egyenlőtlenségek kapcsolata	18
2.3.1. A vizsgálat során alkalmazott területi egyenlőtlenségi indikátorok bemutatása	18
2.3.2. A regionális fejlődés és a területi egyenlőtlenségek kapcsolatát magyarázó modellek	21
2.3.3. A regionális fejlődés és a területi egyenlőtlenségek kapcsolata az Európai Unióban és hazánkban	24
3. A periférikus térségek lehatárolásának módszerei	28
3.1. A lehatárolás során felmerülő kérdések	28
3.2. A periférikus térségek lehatárolásának módszerei a hazai tudományos kutatásokban	29
3.3. A periférikus térségek lehatárolása a hazai területfejlesztési politika gyakorlatában	35
3.4. A jövedelem mint fejlettséget kifejező indikátor	42
4. Területi jövedelmi folyamatok Magyarországon a rendszerváltás után	47
4.1. A jövedelmi szint változása 1988 és 2007 között	47
4.2. A területi jövedelemegyenlőtlenségek alakulása a rendszerváltás után	54
4.3. Jövedelmi perifériák Magyarországon	59
5. A jövedelmi folyamatok meghatározó tényezői az Észak-alföldi régióban	65
5.1. A régió jövedelmi térszerkezetének átalakulása 1988 és 2007 között	65
5.1.1. A jövedelmi szint változása a rendszerváltás után	65
5.1.2. A jövedelmi potenciál alakulása a régióban	72
5.1.3. A jövedelemegyenlőtlenségek alakulása a régió kistérségeiben	82

5.2. A régió belüli centrum-periféria viszonyok vizsgálata	89
5.2.1. A régió belüli centrum-települések kijelölése _____	89
5.2.1.1. A foglalkoztatottság területi folyamatai a rendszerváltás után _	89
5.2.1.2. A régió foglalkoztatási központjainak lehatárolása _____	94
5.2.2. A centrum települések szerepe a területi jövedelmi folyamatokban_	101
5.3. Az államhatár és a jövedelmi különbségek kapcsolata Magyarország keleti és nyugati határszakaszán	107
6. Összegzés _____	115
<i>Summary (angol nyelvű összefoglaló) _____</i>	121
Felhasznált irodalom _____	127
<i>Mellékletek jegyzéke _____</i>	146